

**A [REDAKTORVA] ÓVODÁBAN TÖRTÉNT
KISKORÚAK SÉRELMÉRE ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEKET KÖVETŐ
ELJÁRÁS HÁTTERÉRŐL, ILLETVE A KERÜLETI GYERMEKVÉDELMI
JELZŐRENDSZER MEGERŐSÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ FELADATOKRÓL**

I. Ténymegállapítás

Az ORFK Kommunikációs Szolgálatának 2020. április 29-i közleménye szerint a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda (KR NNI) Kiberbűnözés Elleni Főosztálya nemzetközi együttműködéssel 2019 márciusában azonosított egy óvodát és az élettársát, akik a nő gyermekkorú unokahúgát szexuálisan abuzálták. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a férfi saját gyermekükkel is folytatott szexuális cselekményeket. A KR NNI munkatársai az Európával és több külföldi társszervvel együttműködve megállapították a két gyanúsított személyazonosságát, akik a dark weben különböző pedofil fórumokon terjesztették a szexuális visszaéléseikről készített gyermekpornográf felvételeket.

A nyomozók az eljárás során bizonyítékokat találtak arra vonatkozóan is, hogy a gyanúsított óvodónő a munkahelyén is készített gyermekpornográf felvételeket több rábizott óvodásról. A gyanúsítottak lakóhelyén megtartott házkutatás alkalmával a nyomozók informatikai eszközöket foglaltak le, amelyeken különböző vizsgálatokat követően további gyermekpornográf tartalmú kép- és videofelvételeket találtak.

A KR NNI Kiberbűnözés Elleni Főosztálya a férfival és a nővel szemben szexuális erőszak és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt folytatott nyomozást befejezte, a keletkezett iratokat vádemelési javaslattal küldte meg az illetékes ügyészség részére.

II. Belső vizsgálat

2019. november 25-én a [REDAKTORVA] Óvoda vezetője Dr. Kiss László polgármester tudomására jutott, hogy az intézmény egyik óvodapedagógusa ellen büntetőeljárás van folyamatban a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 204. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a szerint minősülő tizennyolcadik életévét be nem töltött személyekről pornográf felvétel készítésével elkövetett gyermekpornográfia bűntettének és egyéb bűncselekmények elkövetésének megalapozott gyanúja miatt.

A polgármester azonnali belső vizsgálatot rendelt el, amelynek lefolytatását azonban nagymértékben megnehezítette a pandémia és a korábbi önkormányzati vezetés általi kinevezett, még hivatalban levő középvezetők esetleges érintettségének feltárása.

A 2019. november 25. és 2020. szeptember 30. között lezajlott belső vizsgálat feltárta, hogy a Nemzeti Nyomozóiroda 2019. március 5-én azonnali kihallgatásra rendelte be az óvodavezetőt, ezt követően az óvodavezető a fenntartó segítségét kérte a munkáltatói feladatok jogszerű megoldásához.

Erről tanúskodik az óvodavezető 2019. március 6-án az Oktatási és Kulturális osztály vezetőjének küldött tájékoztatása

- a Nemzeti Nyomozó Iroda 2019. március 5-én történő azonnali kihallgatásra történő berendeléséről,
- a [REDAKTOR] óvodapedagógus ellen indult eljárásról és tanúként történő kihallgatásáról,
- jegyzőkönyv felvételéről, illetve a hatóság részéről fénykép és videofelvétel készítéséről az óvodában,
- a dolgozó által ellátott gyermekcsoportok névsorának hatósági kérelméről.

Az óvodavezető levelének mellékleteként elküldte a hatóság határozatát, illetve a felvett jegyzőkönyvet.

[REDAKTOR] korábbi polgármester 2019. március 7-én kelt a 130/PM/2019 ikt. sz. levelében arról tájékoztatta az óvodavezetőt, hogy az önkormányzat fenntartásában működő intézményekben nem foglalkoztatható olyan személy, aki elkövetője szexuális erőszaknak, gyermekpornográfiának, vagy aki ellen megalapozott gyanú miatti büntetőeljárás van folyamatban. A Kjt. szerint a munkáltató felszólíthatja a közalkalmazottat, hogy hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy büntetlen előéletű, nem áll fenn vele szemben kizáró ok. A korábbi polgármester felszólította az óvodavezetőt a szükséges munkáltatói intézkedések haladéktalan megtételére, valamint kérte, hogy az eljárás során tudomására jutó információkról folyamatos tájékoztassa őt.

2019. március 11-én az intézményvezető e-mailben tájékoztatta [REDAKTOR] r. hadnagy nyomozót a vizsgált időszakban érintett 7 dolgozó státuszáról, akik közül 2 fő nyugdíjba vonult, 1 fő vidékre költözött, 1 fő más óvodai intézményben helyezkedett el, illetve 3 fő még az óvodában dolgozik. Arról is tájékoztatta a nyomozót, hogy az ügyel kapcsolatban semmiféle információt, tájékoztatást nem adott a dolgozók részére, de mivel titoktartási kötelezettségük nincs, féltő hogy a nem kellő diszkréció, körültekintés hiányában a szülők felé is eljuthat a történetek híre és kiszámíthatatlan reakciókat válthat ki. Egyúttal kérte annak megerősítését, hogy [REDAKTOR] kiskorúak sérelmére elkövetett cselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll.

2019. március 11-én az intézményvezető levelében szőltette fel [REDAKTOR] hatósági bizonyítvány bemutatására. Felhívta a figyelmét, hogy amennyiben 15 napon belül a büntügyi nyilvántartásban kezelt adatokkal igazolható feltételekre vonatkozó igazolási kötelezettségének nem tesz eleget, illetve írásban nem tájékoztatja a munkáltatót, hogy kötelezettségének miért nem tud eleget tenni, akkor a közalkalmazotti jogviszonyát azonnali hatállyal megszünteti.

2019. március 12-én az óvodavezető – a 130-2/PM ikt. sz. iktatott és [REDAKTOR] alpolgármester asszonynak is kiszignált – levelben tájékoztatta a polgármestert

- [REDAKTOR] jogviszonyáról, szabadságon töltött idejéről, illetve a hatósági bizonyítvány bekéréséről,
- a nyomozóhatóságnak küldött - a dolgozókat és a 2013-2016 közötti időszakban a [REDAKTOR] csoport névsorát érintő - adatszolgáltatásról,
- a dolgozók irányába történő információkorlátozásról, illetve
- a nyomozóhatóság irányába megfogalmazott kérelméről, mely szerint kéri annak megerősítését, hogy [REDAKTOR] kiskorúak sérelmére elkövetett cselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll.

2019. március 14-én az intézményvezető e-mailben tájékoztatta [REDAKTOR] r. hadnagy nyomozót a nevezett csoportokban az adott időszakban munkafeladatot ellátó, illetve az adott időszakban még az óvodában dolgozó személyek személyes adatairól, illetve elérhetőségeiről.

2019. március 18-án [REDAKTOR] KSZKI HR igazgató-helyettes elküldte az óvodavezetőnek az elkészített titoktartási nyilatkozatot és [REDAKTOR] felmentési papírjait. Ugyanezen a napon [REDAKTOR] KSZKI munkatársa megküldte a dolgozó megszüntető iratait: a szabadság-elszámoló lapot, a közalkalmazotti jogviszony megszüntetését, illetve a munkáltatói rendkívüli felmentés határozatot.

2019. március 18-án [REDAKTOR] r. hadnagy nyomozó arra kérte az óvodavezetőt, hogy a foglalkozásuknál fogva titoktartási kötelezettségük alól a tanúkihallgatás érdekében ideiglenesen mentse fel kollégáit, amelynek tényéről állítson ki írásos igazolást.

2019. március 21-én az óvodavezető ismételt tájékoztatta a polgármestert arról, hogy

- megérkezett a nyomozást végző hadnagy válasza, mely szerint [REDAKTOR] büntetőeljárás hatálya alatt áll a kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt,
- ennek értelmében 2019. március 18-ával „rendkívüli felmentéssel” a közalkalmazotti jogviszonyát azonnali hatállyal megszüntették,
- titoktartási nyilatkozatok aláíratásáról azokkal a dolgozókkal, akiket a rendőrség tanúként beidézt, illetve
- a még intézményben dolgozó 2 közalkalmazott várható meghallgatásáról.

2019. április 3-án a nyomozó arról tájékoztatta az óvodavezetőt, hogy a kolléganőket kihallgatták, de további egy főt szeretnének még kihallgatni. Ehhez további adatkérést vár az azonosításra legalkalmasabbnak vélt dolgozóról.

2019. április 4-én az óvodavezető újabb tájékoztatást küldött a nyomozónak a két érintett óvodai csoportba járó gyerekekről.

2019. április 8-án az óvodavezető tájékoztatta a fenntartót a postai küldemények kézbesítésének sikertelenségéről.

2019. április 9-én az óvodavezető csoportképet küldött az érintett nevelési évről vonatkozóan a [REDAKTOR] csoportról a nyomozónak.

2019. április 10-én a r. nyomozó hadnagy egy képen beazonosított kisfiú és a videón látható gyermekek közötti hasonlóságra hivatkozva kéri a kisfiú személyes adatait, illetve két további gyerek megjelölését a képen.

2019. április 25-én [REDAKTOR] a KSZKI munkatársa tájékoztatta az intézményvezetőt a munkaviszonyt megszüntető iratok lefizetéséről.

2019. április 26-án az óvodavezető a munkaviszonyt megszüntető papírok küldéséről tájékoztatta a KSZKI-t és az Oktatási és Kulturális osztályt, 2019. május 2-án pedig a postai kézbesítés sikertelenségéről adott hírt a KSZKI és osztályvezető felé.

2019. június 20-án [REDAKTOR] a polgármester előterjesztése alapján a Képviselő-testület az óvodai SNI ellátással kapcsolatos intézkedésekről szóló előterjesztés elfogadásával

a [REDACTED] Óvodában 2019. június 30. napjával az óvodapszichológusi létszámot 0 főre csökkentette.

2019. június 25-én az óvodavezető e-mailben tájékoztatta az Oktatási és Kulturális osztály vezetőjét az ismételt hatósági megkeresésről, melynek során egy gyermek és szüleinek adatait továbbította a nyomozóhatóságnak.

2019. augusztus 14-én az intézményvezető levélben tájékoztatta az Oktatási és Kulturális osztály vezetőjét az újabb hatósági megkeresésről, illetve arról, hogy a szülők a lakótelepen hírként adják tovább a történeteket. Az óvoda vezetője kérte a fenntartó segítségét az óvodai dolgozók mobiltelefon-használatának szabályozása, illetve a dolgozói közösség tájékoztatása ügyében.

2019. augusztus 15-én az óvodavezető újabb adatszolgáltatást küldött a nyomozó felé.

2019. augusztus 16-án az óvodavezető elküldte a Gyermekfűkötő másolatát a nyomozónak.

1. Általános megállapítások

Bár az előző polgármester az intézményvezetőnek küldött levelében folyamatos tájékoztatást kért az ügyvel kapcsolatban, a belső vizsgálat során kiderült, hogy semmilyen vezetői döntés nem született, amely az ügy felderítését, az érintettek támogatását, vagy a szülők tájékoztatását elősegítette volna.

A polgármester sem a Képviselő-testületet, sem pedig az Oktatási Bizottságot nem tájékoztatta – zárt ülés keretében sem – az Önkormányzatot, mint intézményfenntartót érintő ügyről.

Nem történt meg a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 17. § (2) bekezdése alapján kötelező jelzés se az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ se a III. Kerületi Kormányhivatal Gyámügyi Osztálynak.

Aki nem teszi meg a jelzést gyermek érdekében, az gyakorlatilag „sorsára hagyja”, vagyis elzárja a szakzerű és intézményes segítségnyújtástól. A család és gyermekjóléti szolgálat a szociális munka eszközeivel nyújtott segítő tevékenységen túlmenően speciális szolgáltatásokkal (ingyenes pszichológiai és jogi tanácsadás, családkonzultáció, család- és párterápia) is segíti a nehézségekkel küzdő családokat.

A jelzés elmulasztása esetén munkajogi és büntetőjogi felelősség terheli az érintettet. A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan (közismert néven: protokoll) kimondja, hogy amennyiben a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a szociális és gyámhivatal értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szemben felelősségre vonásra. Büntetőjogi felelősség is terheli, hiszen, ha a jelzőrendszeri tag súlyosan vét a szabályok ellen, a munkajogi felelősségén túl, a munkáltató és a szociális és gyámhivatal részéről felmerülhet a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekménye miatti feljelentés megtétele.

Ugyancsak az említett protokoll kimondja, hogy a titokvédelem, a gyermek adatainak védelme nem élvezhet elsőbbséget a jelzést tevő tudatában a gyermek veszélyeztetettségének, bántalmazásának stb. gyanúja esetén, hanem a veszélyeztető okok elhárítása és a gyermek alapvető jogainak védelme legyen a fókuszban.

Az óvodai dolgozók részére sem történt semmilyen tájékoztatás. Az óvodavezető egyik leveléből az is kiderül, hogy sem a dolgozókat, sem pedig a szülőket nem kívánják a jövőben erről tájékoztatni.

Tehát sem a Képviselő-testület, sem az intézményi dolgozók tájékoztatása nem történt meg az ügyben, ők is – akárcsak a szélesebb közvélemény – csak az ORFK 2020. április 29-i közleményéből értesülhettek az esetről.

Az úgy rendkívül fontos eseménye a Képviselő-testület 2019. június 20-án megtartott ülése, és ennek keretében [REDAKTOR] oktatásért felelős alpolgármester (egyben 2010–2019 között az érintett óvoda körzetének egyéni választókerületi önkormányzati képviselője) az óvodai SNI-ellátással kapcsolatos intézkedésekről szóló előterjesztésének elfogadása. Mivel sem a Képviselő-testület, sem az Oktatási Bizottság nem kapott tájékoztatást az ügyről, ezért a Képviselő-testület – Kiss László tartózkodó szavazata mellett – olyan határozati javaslatot fogadott el, amely az érintett [REDAKTOR] Óvodában 2019. június 30. napjával az óvodapszichológusi létszámot 0 főre csökkentette.

Az óvodavezető folyamatos segítséget kért a fenntartótól az ügy kezelése kapcsán, különösen az óvodai dolgozók mobiltelefon-használatának szabályozására, illetve a dolgozói közösség tájékoztatására vonatkozóan, de sem szakmai, sem pedig fenntartói iránymutatást nem kapott.

Az Önkormányzat korábbi vezetése tehát folyamatos tájékoztatást kért és kapott az ügy részleteivel, érintettjeivel kapcsolatban. Ahelyett azonban, hogy a gyermekvédelmi szabályok kidolgozását sürgették volna, vagy segítették volna az óvodai dolgozók felkészítését a szexuális visszaélések megelőzésére, a bántalmazás jeleinek felismerésére, okunk van feltételezni, hogy arra vonatkozóan tettek lépéseket, hogy az eset ne derüljön ki.

2. Konkrétumok, konklúziók

- [REDAKTOR] akkori polgármester az intézményvezetőnek küldött levelében folyamatos tájékoztatást kért az ügygel kapcsolatban, ám semmilyen vezetői döntés nem született, amely az ügy felderítését, az érintettek támogatását, vagy a szülők tájékoztatását segítette volna. Az óvodavezető a tájékoztatási és adatszolgáltatási kötelezettségének folyamatosan eleget tett.
- A gyermekvédelmi rendszer és a prevenció érdekében rendkívüli fontosságú, hogy a gyermekek érdekeit sértő és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények, visszaélések ne maradhassanak titokban, rejtve. Ennek ellenére az óvodáknak sem szakmai, sem fenntartói kezdeményezésre nem készült saját gyermekvédelmi irányelveik, csak kerületi gyermekvédelmi munkaközösség működött.

- A gyermekvédelmi szabályokat, előírásokat nem tartották be. A Gyvt. szerinti a gyermekjóléti szolgálat felé történő jelzési kötelezettségnek a gyermekvédelmi rendszer tagjaként nem tettek eleget.
- Az óvodai dolgozók felkészítése a szexuális visszaélések megelőzéséről, a bántalmazás jeleinek, tüneteinek felismerésére vonatkozóan nem történt meg.
- Az óvodai dolgozók nem minden esetben rendelkeztek kellő ismerettel az eljárás rendjéről, hogy kinek jelezhetnek, kitől kérhetnek segítséget, ha gyermekbántalmazás gyanúja merül fel, illetve nem kaptak tájékoztatást a jelzési kötelezettség fontosságáról és a segítségnyújtás alternatíváiról.
- Az óvodai dolgozók számára nem váltak megismerhetővé és elérhetővé a szexuális bántalmazással foglalkozó oktatófilmek és egyéb felvilágosító módszerek.
- Az óvodai dolgozók az előző nevelési években nem vettek részt ebben a témában számukra rendezett szakmai felvilágosításon, tájékoztatáson, képzésen vagy előadáson.
- Az óvodapedagógusok nem vettek részt az óvodapedagógusi továbbképzés keretében a gyermekekkel szembeni erőszak felismerését szolgáló továbbképzésen. (Ezt csak a 2020. május 8. napján kiadott polgármesteri utasítás szabályozza.)
- Belső vizsgálat, ellenőrzés nem zajlott sem az intézményben, sem az intézményrendszer egészében. Nem tekintették át a gyermekvédelmi jelzőrendszer esetleges hibás működését.
- Az érintett dolgozók kötelezése a titoktartási nyilatkozat aláírására megfélemlítésre alkalmas, bizonytalanságot, riadalmat vált ki.
- Az óvodai dolgozók számára a mobiltelefon-használat rendjének szabályozására nem került sor a 2020. május 8-i polgármesteri utasítás kiadásáig.
- Az önkormányzati fenntartású óvodákban videó- és képfelvétel-készítéssel kapcsolatos szabályozás nem történt 2020. május 8-ig.
- A bűncselekmények áldozatai, különös tekintettel az erőszakos és szexuális cselekmények áldozataira, traumával küzdhetnek, aminek kezelése és ellátása speciális szakmai feladat. Az esetek többségében a szexuális visszaélés az áldozat felnőttkorára is kihathat, és nehezítheti, akadályozhatja, hogy egészséges felnőtt személyiséggé váljon.
- Ezért rendkívül aggályos, hogy semmilyen felvilágosítást, tájékoztatást nem kaptak az érintett szülők, nagyszülők, gondviselők. Sem szakmai, sem fenntartói oldalról semmilyen kezdeményezés nem született, ami kapaszkodót jelenthetett volna bárki számára.
- Dokumentálható kapcsolatfelvétel, mentális, pszichológiai, esetleg anyagi segítségnyújtás az érintett szülőknek nem történt.

- Az óvodapszichológusi létszám nullára csökkentése ellehetetlenítette az intézményben zajló munkát, tekintettel az esetlegesen megnövekedett igényekre.
- Az egyéni felelősségen túl megállapítást nyert a rendszerszintű hiányosság.

III. Intézkedési terv

- A rendszerszintű hiányosságok által vált lehetővé, hogy az eset megtörténjen, ezért intézményi rehabilitáció szükséges.
- A megelőzésre fektetve a hangsúlyt, a fenntartó részéről erőforrások szükségeltetnek, az intézkedések a transzparencia jegyében zajlanak közösségi zéró tolerancia hirdetése mellett.
- 2020. február 11-én a Fehér Gyűrű Alapítvány munkatársai foglalkozást tartottak a kerületi gyermekvédelmi felelős kollégák számára a bántalmazott gyermek viselkedésváltozásának tünetei, a szülőkkel való kommunikáció témában.
- 2020. május 8-án polgármesteri utasítás lépett hatályba az önkormányzati fenntartású óvodákban történő videó- és képfelvétel-készítéssel, valamint az óvodai alkalmazottak telefonhasználatával kapcsolatos szabályokról, továbbá az óvodapedagógusok képzéséről. Ennek értelmében:
 1. Az önkormányzati fenntartású óvodákban (a továbbiakban: óvoda) lévő gyermekekről videofelvétel vagy képfelvétel (a továbbiakban együtt: felvétel) csak
 - a) az óvodai munkatervében meghatározott óvodai élethez kapcsolódó ünnepek,
 - b) az óvodapedagógusok által a szülőkkel az óvodai nevelési év első szülői értekezletén egyeztetett egyéb rendezvények alkalmával készíthető, amennyiben ahhoz a szülő előzetesen hozzájárul.
 2. Az 1. pontban foglaltaktól eltérően az óvoda tulajdonában álló film- vagy fényképfelvétel készítésére alkalmas eszközzel készített és kizárólag az óvodai csoport zárt közösségi csoportjának tagjai részére az óvodai csoportok napi életéről szólnan megküldött képek a szülő hozzájárulása esetén készíthető. Az ilyen módon készített képeket a szülők részére való megküldést (feltöltést) követően helyreállíthatatlanul törölni kell az eszközről.
 3. Az óvodai alkalmazott az óvodai csoportban kép- vagy filmfelvétel készítésére alkalmas eszközt (fényképezőgép, mobil telefonkészülék stb.) csak az óvodavezető engedélyével tarthat magánál.
 4. Tilos az óvodában tartózkodó gyermekről az öltözőben (öltözésre használt helyiségben) és a mosdóban felvételt készíteni.
 5. Magánügyben mobiltelefont csak a nevelőmunka és a gyermekek délutáni pihenőidejének zavarása nélkül, a munkaközi szünetben vagy a legszükségesebb

esetben lehet használni, ha az óvodapedagógus felügyeletére bízott óvodások felügyelete teljes biztonsággal megoldott. A magánbeszélgetés alkalmával az óvodapedagógus köteles arról gondoskodni, hogy gyermek ne hallhassa a beszélgetés tartalmát.

6. Mobiltelefont az óvodai csoportszobában feszültség alá helyezni tilos. A nevelőmunka és a gyermekek délutáni pihenőideje alatt a mobiltelefont néma üzemmódban kell tartani.

7. Az 1-6. pontban foglaltakat az óvodák házirendjébe az utasítás hatálybalépését követő 30 napon belül be kell építeni, és arról a szülőket a házirend módosításának kifüggesztésével az óvoda köteles tájékoztatni.

8. A gyermekekkel szembeni erőszak megelőzése érdekében minden óvodában az utasítás hatálybalépéséről számított 60 napon belül általános programot kell kidolgozni. Az óvodavezető segítse elő a kerületi gyermekvédelmi munkaközösség gyermekekkel szembeni erőszak megelőzése érdekében végzett munkáját.

9. Az óvodapedagógusoknak az óvodapedagógusi továbbképzés keretében évente a gyermekekkel szembeni erőszak felismerését szolgáló továbbképzésen kell részt venniük, amelynek fedezetét az Önkormányzat biztosítja.

10. A polgármester felkérte továbbá a kerületi gyermekvédelmi munkaközösség vezetőjét, hogy a munkaközösség kiemelt feladatként kezelje gyermekekkel szembeni erőszak megelőzésével kapcsolatos teendőket.

- A fenntartó minden nevelési évben kiemelt éves feladatot határoz meg, amelyet az éves munkatervben minden nevelőtestület beépít pedagógiai programjába. Ez a 2020/2021-es nevelési évben *A gyermekbántalmazás tüneteinak korai felismerése, a prevenció fontossága.*
- Az erőszakmentesség világnapjához kapcsolódva, akkreditált képzés szervezése a fenntartó részéről a gyermekvédelmi felelősök, az óvodapedagógusok bevonásával.
- A bűncselekmények áldozatainak napja alkalmával a harmadik kerületi óvodavezetők munkaközössége, az óvodák gyermekvédelmi munkaközössége, az óvodapszichológusok, az egyesített bölcsődék vezetője, az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat III. kerületi Tagintézményének vezetője és a Köznevelési és Kulturális Főosztály szakmai képviselője részvételével, a kijelölt területen elismert szakember előadását követően közös tanácskozás szervezése.
- Az intézményi házirendet minden óvodavezető módosította az 5/2020. polgármesteri utasítás alapján.
- Minden óvodavezető Prevenciók Programot készített a gyermekbántalmazás megelőzése céljából.
- A nevelőtestület minden évben delegál egy-két pedagógust a gyermekbántalmazással kapcsolatos önkormányzati szervezésű akkreditált 30 órás képzésre.

- A nevelőtestület évente minimum egy alkalommal programot, előadást szervez a pedagógusok részére, melynek célja a pedagógusok minél szélesebb körének érzékenyítése a bántalmazások felismerése és kezelése érdekében.
- Az intézmények által szervezett Szülői Klub évente programsorozatot rendez e témakörben.

Dr. Kiss László polgármester jelzéssel élt a Szociális Főosztály felé a gyermekpornográfia alapos gyanújával kapcsolatban, aki a jelzést haladéktalanul továbbította az ügyben hatáskörrel rendelkező Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központnak, ahol haladéktalanul megkezdték a családokkal történő kapcsolatfelvételt és az intézményes segítség felajánlását.

A belső vizsgálat lezárása előtt kapcsolatfelvételre került sor a **Hintalovon Gyermekjogi Alapítvánnyal**, illetve annak alapító-vezetőjével, [REDACTED] az azonnali intézkedések megtétele kapcsán. Az egyeztetéseket követően közép- és hosszú távú együttműködésre való szerződésköltést kezdeményezett az Önkormányzat az Alapítvánnyal.

Az együttműködés elemei:

Október elsejétől elérhető az obuda.hu/gyermekvedelem oldal, amelyet Óbuda Békásmegyer Önkormányzat a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány munkatársai segítségével azért hozott létre, hogy a gyermekvédelem ügyét hangsúlyosan képviselje, és bemutassa azokat a tervezett lépéseket, programokat, amelyek segítségével átláthatóbb lesz az intézmények működése, az irányelvek pedig kidolgozottabbak, és elérhetőek mindenki számára.

Az Alapítvány vállalta, hogy áttekinti a kerületi gyermekvédelmi jelzőrendszer működését és szükség esetén javaslatot tesz annak korrekciójára.

Komplex programot dolgoznak ki, aminek keretében felméri a helyi szakemberek és a kerület közösségének igényeit, szükségleteit és ennek megfelelő szakmai támogató szolgáltatásokat építenek ki. Biztosítják, hogy minden önkormányzati fenntartású intézmény, amely gyerekekkel dolgozik, saját gyermekvédelmi irányelvvel rendelkezzen, és azt a gyakorlatban alkalmazza is. Emellett minden támogatást megad ahhoz, hogy a bántalmazás esetek áldozatait helyben, jó minőségű és komplex segítő szolgáltatásokhoz juthassanak.

Biztosítják továbbá, hogy jogi kérdésekben közvetlenül is választ kaphassanak kérdéseikre a kerületben dolgozó szakemberek (és a laikusok is). Ezt a feladatot az Alapítvány a jogsegely@hintalovon.hu e-mail címen keresztül tudja biztosítani, 72 órás érdemi válaszadási idővel.

Az önkormányzati fenntartású óvodák vezetőivel heti rendszerességgel tartott polgármesteri értekezlet keretében létrejött a kapcsolatfelvétel az óvodavezetők és az Alapítvány vezetői között.

1. Szükséges azonnali lépések (javasolt időrend: azonnal)

Igényfelmérés

Gyors, online igényfelmérés a kerületi intézményekben dolgozók között (óvodák, gyermekvédelmi intézmények, jelzőrendszeri tagok), hogy milyen témákról hallanának szívesen, majd azokban tematikus előadásokat/foglalkozásokat csinálni (nemcsak a szakmai napon, hanem több különböző időpontban az év során, minden alkalommal más-más témát körüljárva. pl. gyermekjogok általában, bántalmazás felismerése, jelzőrendszeri kötelezettségek és kompetenciák, traumafeldolgozás, titokdoktor protokoll stb.).

A szakmai igényfelmérés célja a partnerségi kapcsolat megerősítése a terepen dolgozókkal – ezáltal a tervezett további lépések elfogadottságának erősítése, az együttműködési hajlandóság növelése.

Auditálás

A belső vizsgálat által feltárt problémák egy részének megoldására 2020-ban történtek lépések (érzékenyítő előadás, képzés szervezése, házirend-módosítás, prevenció program stb.), amelyekre mindenképpen lehet és kell is építeni. Ezeket a már megtett lépéseket (létrehozott dokumentumokat) auditálni szükséges szakmai szempontból a gyermekvédelmi irányelvekre (safeguarding policy) vonatkozó minimum standardok szerint.

Az auditálás célja, hogy egységesítsük az elkészült anyagok színvonalát, és ennek mentén párbeszédet kezdeményezzünk a témában az intézményekkel. Az auditálás elindításához szükséges egy előkészítő találkozó az érintettekkel (2020. október), majd az alapítvány által kidolgozott self-audit indikátorokkal az alapítvány mentorálása mellett megtörténhet az értékelés, segítése, ha szükséges, korrigálása ezeknek az anyagoknak.

A folyamat eredményeként minden intézménynek lenne saját, jó minőségű, a nemzetközi standardoknak megfelelő gyermekvédelmi irányelve.

2. Középtávú intézkedések (várhatóan 2020. október/novembertől)

Képzések rendszerének kiépítése

A már elindult folyamatok rendszerbe gyűjtése és kiterjesztése nemcsak az óvodákra, hanem a teljes kerületi gyermekvédelmi jelzőrendszerre.

A szükséges képzésekkel kapcsolatban tematikajavaslatot, illetve a bevonandó szervezetekre vonatkozó ajánlást az Alapítvány elkészíti.

Mentorálás

Annak érdekében, hogy a gyermekvédelmi irányelvek kidolgozására, adaptálására vonatkozó folyamatok fenntarthatóak legyenek, szükséges olyan focal pointok, kapcsolattartó személyek, mentorok teamként való létrehozása, akik folyamatosan elérhetőek, és támogatást tudnak nyújtani kérdéses, bizonytalan helyzetekben.

Folyamatosan biztosítani kell a mentorálás lehetőségét – legalább a 2020–2021 években. A mentorálás részeként a közösség megerősítése érdekében a Híntalovon-chatbot használatát biztosítják, illetve dedikált fogadóóra létrehozását javasolják a kerületből érkező megkeresésekre olyan rendszerben, amely illeszkedik a kerületben már működő, megszokott szolgáltatások közé.

Az intézkedési terv részeként megvalósuló egyes elemeket célszerű elemelni a konkrét óvodától, és az óvodáktól úgy általában, illetve kiterjeszteni a szexuális erőszakon kívüli témákra. A stigmatizációt el kell kerülni, és holisztikus megközelítést érdemes alkalmazni.

Ezzel együtt az intézménynek, ahol a konkrét eset történt, több szakmai figyelmet kell kapnia: legyen esély az ott dolgozók közössége számára a feldolgozásra, a megbocsátásra és megbékélésre. Az esetleges büntudatokkal való szembesülésre, azok megoldozására.

Érzékenyítés

A kerület közösségének érzékenyítése a téma iránt, szakmai alapokon, de közérthető módon és nyelvezettel.

Plakátok, szóróanyagok, egy-egy egyszerű infografika, egy-egy nagyközönségnek szóló előadás a helyi közösségi házban, fókuszban a segítségkérés módjaival, az erről való beszéd fontosságának kiemelésével.

3. Hosszú távú intézkedések (javasolt időrend: 2021. tavasztól)

Képzések hosszú távú rendszere

A bántalmazás témájában hosszú távú építkezésre van szükség, hiszen a mindennapi gyakorlattal és tapasztalásokkal sokféle hatás éri a szakembereket, ezeket időről időre rendszerezni kell, és újrafokozni.

További cél, hogy speciális bántalmazási területekről is beszélni lehessen (online zaklatás, internetes erőszak, a gyerekek szexuális kizsákmányolása, idősekkel szembeni erőszak, hatalommal való visszaélés a munkahelyen stb.).

Budapest, 2020. szeptember 30.

Hadnagy Miklós
kabinetvezető

